

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
“ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”**

Кафедра систем штучного інтелекту

**Лабораторна робота № 6
з дисципліни
«Дискретна математика»
з теми :**

“Генерація комбінаторних конфігурацій”

Виконав:
Студент групи КН-114
Сиротюк Владислав
Викладач:
Мельникова Н.І.

Львів – 2019р.

Лабораторна робота № 6.

Тема: Генерація комбінаторних конфігурацій

Мета роботи: набути практичних вмінь та навичок при комп'ютерній реалізації комбінаторних задач.

ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ ТА ПРИКЛАДИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ

Головна задача комбінаторики – підрахунок та перелік елементів у скінчених множинах.

Правило додавання: якщо елемент – x може бути вибрано n способами, а y – іншими m способами, тоді вибір „ x або y ” може бути здійснено $(n+m)$ способами.

Правило добутку: якщо елемент – x може бути вибрано n способами, після чого y – m способами, тоді вибір упорядкованої пари (x, y) може бути здійснено $(n \cdot m)$ способами.

Набір елементів $x_{i1}, x_{i2}, \dots, x_{im}$ з множини $X = \{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ називається вибіркою об'єму m з n елементів – (n, m) – *вибіркою*.

Упорядкована (n, m) – вибірка, в якій елементи не можуть повторюватися, називається (n, m) – *розміщенням*, кількість всіх можливих розміщень обчислюється за формулою:

$$A_n^m = \frac{n!}{(n-m)!}.$$

Упорядкована (n, m) – вибірка, в якій елементи можуть повторюватися, називається (n, m) – *розміщенням з повторюваннями*, кількість всіх можливих таких розміщень обчислюється за формулою:

$$\overline{A}_n^m = n^m.$$

Неупорядкована (n, m) – вибірка, в якій елементи не можуть повторюватися, називається (n, m) – *сполученням*, кількість всіх можливих сполучень обчислюється за формулою:

$$C_n^m = \frac{n!}{m!(n-m)!}.$$

Неупорядкована (n, m) – вибірка, в якій елементи можуть повторюватися, називається (n, m) – *сполученням з повторюваннями*, кількість всіх можливих таких сполучень обчислюється за формулою:

$$\overline{C}_n^m = C_{n+m-1}^m.$$

A_n^n – називається *перестановкою*, а кількість різних перестановок позначається та обчислюється за формулою:

$$P_n = n!.$$

Якщо в перестановках є однакові елементи, а саме перший елемент присутній n_1 разів, другий елемент – n_2 разів, ..., k -ий елемент – n_k разів, причому $n_1 + n_2 + \dots + n_k = n$, то їх називають *перестановками з повторенням* та кількість їх можна знайти за формулою

$$P(n_1, n_2, \dots, n_k) = \frac{n!}{n_1! n_2! \dots n_k!}.$$

Нехай $X = \{X_1, X_2, \dots, X_k\}$ – *розбиття множини* X ($X = n$) на k

підмножин таких, що: $\bigcup_{i=1}^k X_i = X$, $X_i \cap X_j = \emptyset$ при $i \neq j$,

$$|X_i| = n_i.$$

Варіант № 10

1. Скількома способами можна розставити а) 10 різних книжок на полиці; б) якщо серед них є 5 однакових?

а)

Виконаємо це завдання за формулою:

$$P_n = n!.$$

$$P[10] = 10! = 362800$$

б)

Виконаємо це завдання за формулою:

$$P(n_1, n_2, \dots, n_k) = \frac{n!}{n_1! n_2! \dots n_k!}.$$

$$P(1;1;1;1;1;5) = 10! / 1! 1! 1! 1! 1! 5! = 6 * 7 * 8 * 9 * 10 = 30240$$

2. З команди у якої 10 плавців, вибирається четвірка, яка бере участь в естафеті з комплексного плавання (тобто кожен пливе своїм стилем). Скількома способами можна вибрати цю естафетну четвірку?

Виконаємо це завдання за формулою:

$$A_n^m = \frac{n!}{(n-m)!}.$$

$$A[10]^4 = 10! / (10-4)! = 10! / 6! = 7*8*9*10 = 5040$$

3. Скількома способами можна розташувати 12 різних ручок у чотири однакові пенала?

$$C_n^m = \frac{n!}{m!(n-m)!}.$$

$$12:3 = 4 \text{ (ручки)} - \text{в один пенал.}$$

$$C[12]^3 * C[9]^3 * C[6]^3 * C[3]^3 = 12! / 3! 9! * 9! / 3! 6! * 6! / 3! 3! * 1 = 12! / 3! 3! 3! 3! = 369\,600$$

4. На футбольний турнір треба послати збірну команду в складі: тренер, його помічник, 2 асистенти, 20 футболістів, лікар і 2 масажисти. Тренерський склад може бути відібраний з 10 спеціалістів, футболісти - з 25 спортсменів, лікаря треба вибрати одного з трьох, а масажистів – двох з п'яти. Скількома способами може бути укомплектована така команда?

$$10*9* C[8]^2 * C[25]^2 * 3 * C[5]^2 = 10*9*8!/2!6! * 25! / 20!5! * 3*5! / 2!3! = 4016628000$$

5. З цифр 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 утворюють різні шестицифрові числа, що не мають однакових цифр. Визначити кількість чисел, у яких зустрічаються цифри 7, 8 одночасно.

Чотири цифри з різних цифр з семи(1;2;3;4;5;6;9) можна вибрати $A[7]^4$ способами.

Цифру 7 або 8.

Цифру 7 або 8 можна в кожне з них поставити 5 способами і цифру 8 або 7 шістьма способами.

$$A[7]^4 = 7! / 3! = 4 \cdot 5 \cdot 6 \cdot 7 = 840$$

$$840 \cdot 5 \cdot 6 \cdot 2 = 50400$$

6. У групі 21 чоловік. Їх необхідно поділити на три коаліції по 7 чоловік. Скількома способами це можна зробити?

$$C[21]^7 \cdot C[14]^7 \cdot C[7]^7 = 21! / 7! 14! \cdot 14! / 7! 7! \cdot 1 = 399072960$$

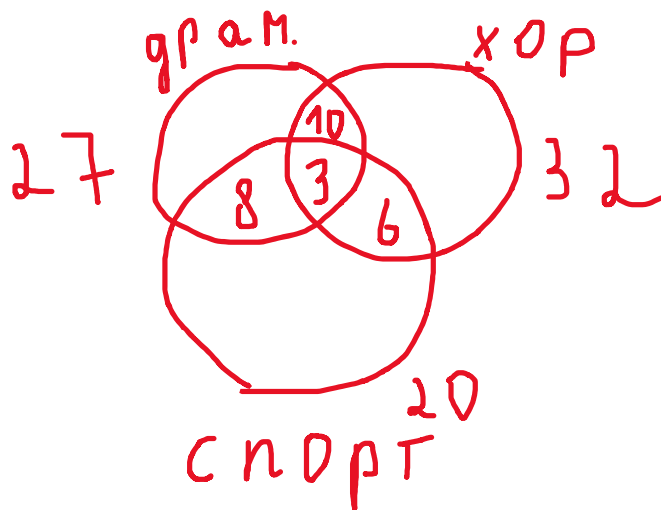
7. На базі відпочинку знаходиться 70 чоловік. З них 27 займаються в драматичному гуртку, 32 співають у хорі, 20 захоплюються спортом. Драмгурток відвідують 10 чоловік з хору, а хор – 6 спортсменів, у драмгуртку 8 спортсменів; 3 спортсмени займаються і в драмгуртку, і в хорі. Скільки чоловік не співають у хорі, не захоплюються спортом та не займаються у драмгуртку? Скільки чоловік займається лише одним з цих гуртків?

$$27 - (8 + 3 + 10) = 6 \text{ (чол.)} - \text{тільки в драмгуртку}$$

$$32 - (10 + 3 + 6) = 13 \text{ (чол.)} - \text{тільки в хорі}$$

$$20 - (8 + 3 + 6) = 3 \text{ (чол.)} - \text{тільки спорт}$$

$$70 - (6 + 13 + 3 + 8 + 3 + 10 + 6) = 70 - 49 = 21 \text{ (чол.)} - \text{не займаються у жодній секції}$$

Варіант № 10

Використовуючи алгоритм побудови лексикографічно наступної сполуки по 4 елементи множини {1, 2, 3, 4, 5, 6}. Побудувати розклад $(x + y)^9$.

Binom

```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;

long double factor(int temp)
{
    return temp > 0 ? temp * factor(temp - 1) : 1;
}

double rozklad(int x, int y, int n) {
    double rozklad = 0;
    for (int k = 0; k <= n; k++)
        rozklad += (factor(n) / (factor(k) * factor(n - k)))
            * pow(x, k) * pow(y, n - k);
    return rozklad;
}

int main()
{
    int a, b, n;
    cout << "X = ";
    cin >> a;
    cout << "Y = ";
    cin >> b;
    cout << "N = ";
    cin >> n;
    cout << "(x+y)^n = " << rozklad(a, b, n);

    return 0;
}
```

Combine

```
#include <iostream>
using namespace std;
bool create(int* a, int n, int m)
{
    int temp = m - 1;
    while (a[temp] == n && temp >= 0) temp--;
    if (temp < 0) return false;
    if (a[temp] >= n)
        temp--;
    a[temp]++;
}
```

```

    if (temp == m - 1) return true;
    for (int k = temp + 1; k < m; k++)
        a[k] = a[temp];
    return true;
}
void show(int* a, int n)
{
    static int num = 1;

    cout << num++ << ": ";
    for (int i = 0; i < n; i++)
        cout << a[i] << " ";
    cout << endl;
}
int main()
{
    int n, m, * a;
    cout << "n:"; cin >> n;
    cout << "m:"; cin >> m;
    a = new int[n];
    for (int i = 0; i < n; i++)
        a[i] = 1;
    show(a, m);
    while (create(a, n, m))
        show(a, m);
    return 0;
}

```

Висновок: на цій лабораторній роботі я набув практичних вмінь та навичок при комп'ютерній реалізації комбінаторних задач.